

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΓΡΟΙ

ΤΟ ΝΤΑΟΥΤ-ΜΠΑΛΙ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΑΥΤΟΥ

ΥΠΟ

ΠΕΤΡΟΥ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

(Ἀνατύψεις ἐκ τοῦ «Μακεδονικοῦ Ἡμερολογίου»
τοῦ ἔτους 1910).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ "ΑΥΓΗΣ", ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Α. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ, ΣΤΟΑ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

1909

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1263

ΤΟ ΝΤΑΟΥΤ-ΜΠΑΛΙ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΑΥΤΟΥ

Πεντεκαίδεκα Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ παρῆλθον ἀφ' οὗ χρόνου εἶπόν που ὅτι ἡ Μακεδονία, καὶ μετὰ τὰς ἐρεῦνας ξένων (ἡμέτεροι οὐδὲν ἢ μικρόν, ὥς μὴ ὤφελε, καὶ ἐφρόντισαν καὶ φροντίζουσι), τυγχάνει ἄλλως τε καὶ τοπογραφικῶς καὶ ἀρχαιολογικῶς σχεδὸν *terra incognita*, τὸ δὴ λεγόμενον, οὐδα.

Θαυρῶν τις δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι καθόλου τοιαύτη ἡ ιστορικωτάτη χώρα διατελεῖ δυστυχῶς ἔτι καὶ νῦν οὐδα, ἐὰν δύο μάλιστα αὐτῆς κτίσματα, τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὰς Σέρρας, ἐξαιρέσῃ τοῦ λόγου: εὐτυχῶς περὶ τῶν πόλεων τούτων κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη πλεῖστα καὶ σπουδαιότατα ἐμάθομεν πράγματα ἔκ τε ἐπιγραφῶν καὶ χειρογράφων καὶ ἐξ ἄλλων μνημείων.

Αὐτοὶ δὲ οἱ περὶ τὴν Θεσσαλονίκην ἀγροὶ εἶναι σχεδὸν ἀνεξερεύνητοι, ἔτι δὲ καὶ νῦν ἔτει σωτηρίῳ τῷ 1909 γινώσκουμεν ἡμεῖς περὶ αὐτῶν οὐ πάνυ τι πλείονα ἢ ὅσα πρὸ 70 ὁλῶν ἐτῶν ἐγίνωσκεν ὁ σοφὸς ιστορικὸς *Tafel*, ὁ ἐν τῷ περὶ τῆς Θεσσαλονίκης ἔργῳ αὐτοῦ ἐν σελ. 232—316 περὶ τῶν ἀγρῶν τῆς πόλεως διαλαβὼν. Τεκμήριον δὲ μεταβαίνων ἐγὼ τῇ 27 Μαΐου εἰς τὸ μόλις δύο ὥρας τῆς Θεσσαλονίκης (πρὸς βορρᾶν) ἀπέχον **Νταοῦτ-Μπαλί**, ὅπως ἀντιγράψω δύο ἀνεκδότους ἐπιγραφάς(1), οὐδαμῶς ὑπόπτειον ὅτι ἐν τῷ γειτονικωτάτῳ τούτῳ χωριδίῳ, οὗ οἰκίαι τινὲς διακρίνονται ἐξ αὐτῆς τῆς Θεσσαλονίκης, πολλὰ καὶ λόγου ἄξια θὰ ἀνεκάλυπτον λείψανα ἀρχαίου Ῥωμαϊκοῦ πολισματοῦ.

Τὸ χωρίδιον σύγκειται ἐξ ἐννέα (τῶν πλείστων Τουρκικῶν) **τοῖφλικίων** (ζευγηλατειῶν) (2), ἐκτεταμένων κατὰ τὰς κλιτῦς καὶ

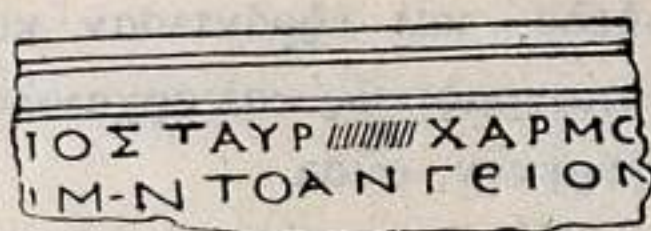
1) Τὴν πρώτην περὶ αὐτῶν εἶδῃσιν ὀφείλω εἰς τὴν προθυμίαν τοῦ φίλου κ. Σ. Ἀστεριάδου, γενικοῦ γραμματέως τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ προξενείου.

2) Σφάζεται ἡ ὥραία λέξις, ζευγαλατειό, ἐν Μακεδονίᾳ.

τοὺς πρόποδας ἀδένδρου λοφοσειρᾶς καὶ περίξ μικροῦ ἀραιῶν οἰκίσκων συστήματος, καὶ ἐκ 30 οἰκογενειῶν, 18 μὲν Πατριαρχικῶν, 12 δὲ Ἐξαρχικῶν. Ἡ ἐκκλησία, τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, κεῖται μακρὰν τοῦ συνοικισμοῦ ἐν τοῖς ἀγροῖς· καυθεῖσα ἔτει τῷ 1860 ἀνιδρύθη τῷ 1862, ἐν αὐτῇ δὲ ἐνφοδομημένον εἶναι (ἐξωθεν ἐν τῇ βορειοανατολικῇ γωνίᾳ) τὸ ἀπόκομμα (λευκοῦ μαρμάρου) τὸ φέρον τὴν 1 ἐπιγραφὴν, ἐκ χρόνων Ῥωμαϊκῶν τῶν πρώτων:

1

>ιος Ταῦρ<ος> Χάρμ<ος>

εἰς μνή>μην τὸ ἀνγεῖον.

Ἄνωθεν δὲ τῆς μεσημβρινῆς καὶ τῆς δυσμικῆς θύρας κεῖνται ἐπιμήκη θραύσματα (λευκοῦ μαρμάρου) φέροντα κομψότατα ἀνάγλυφα κοσμήματα βοτρυῶν καὶ φύλλων, πάντως τέχνης Χριστιανικῆς· παραπλήσια κοσμήματα, ἓνια καὶ σταυροειδῆ, φέρουσιν ἄλλα δύο θραύσματα (λευκοῦ μαρμάρου) ἐνφοδομημένα ἐν τῷ ὑδρομύλῳ καὶ ἐν τῇ κρήνῃ τοῦ τόπου, ὅστις κοινῶς «Βρύσες» ἢ «Ἀγιασμός» καλεῖται· τὸ δεύτερον τοῦτο ὄνομα κυρίως προσήκει τῷ ὀπισθεν τῆς κρήνης ἰδρυμένῳ μικροτάτῳ παρεκκλησίῳ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, ἐν ᾧ καὶ ὕδωρ (ἁγίασμα) ῥεῖ ὑπὸ τὴν γῆν.

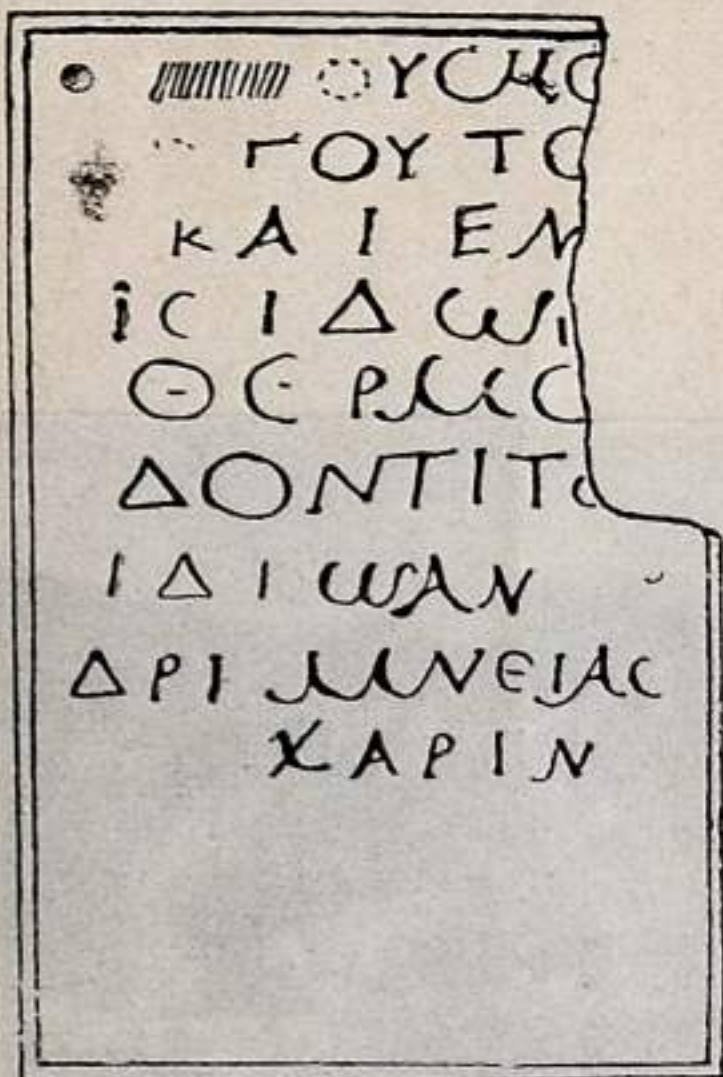
Πολλῶ πλείονα εἶναι τὰ λείψανα γλυπτῶν μαρμάρων Ῥωμαϊκῶν χρόνων· πλὴν τοῦ παρατεθέντος ἐνεπιγράψου ἀποκόμματος τοῦ ἀγγείου (πάντως ὀστοθηκίου) κεῖνται ἐν οἰκίαις καὶ κατὰ γῆς πολλὰ τεμάχη κίωνων καὶ ἄλλων γεγλυμμένων πραγμάτων (λευκοῦ τε καὶ ἐγχωρίου ψαίου μαρμάρου), ἐν δὲ τῷ εἰρημένῳ Ἀγιασμῷ καὶ λάρνακες καὶ λαρνάκων πώματα.

Μεταγενεστέρων Ῥωμαϊκῶν χρόνων εἶναι αἱ ἐνεπίγραφοι στήλαι 2 (λευκοῦ μαρμάρου) καὶ 3 (ἐγχωρίου μαρμάρου)· κεῖται δὲ ἡ μὲν ἐν τῷ μύλῳ δίκην ὑπερθύρου τῆς ἐξόδου τοῦ ὕδατος (τὸ ἀνοιγμα τοῦτο κοινῶς παρ' ἡμῖν ζουριὸ καλεῖται), ἡ δὲ (ὀγκωδεστάτη) ἐν ἀγρῷ ζευγνλατείου (φωτογρ.). Τῶν γραμμάτων τῆς δευτέρας τῶν στήλῶν τὰ λείποντα διὰ σιδηρῶν ὀργάνων ἐξηφάνισαν πρὸ 32 ἐτῶν ξένοι τινὲς ἐπίτηδες ἐκεῖσε μεταβάντες, αἱ αὐταὶ

δὲ ἀσεβεῖς χεῖρες τέλεον ἐξεκόλασαν τὴν ἐπιγραφὴν τρίτης ὀγκώ-
δους στήλης ἐν ἑτέρῳ κειμένης ἀγρῷ :

2

3

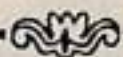

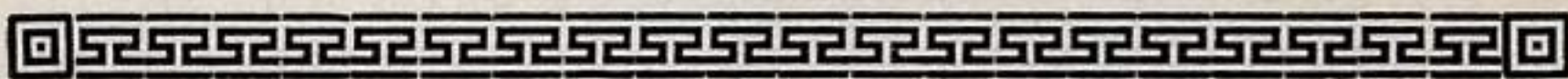
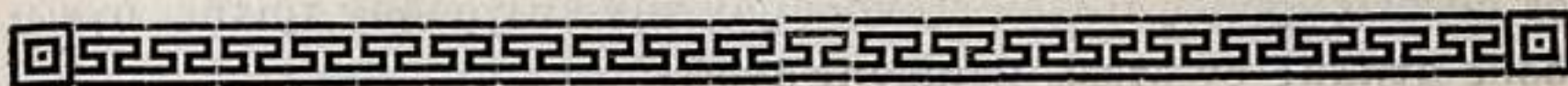
.. ουσμ<ω..> | ὄγου
τ<ῶ> | καὶ Ἐν <νίω>
| Ἰσιδῶ <ρω> | Θερμ-
<ώ> | δοντι τ<ῶ> |
ιδίω ἄν | δρὶ μνείας | χάριν.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Στ. 1 Που<σι>κία Τυλ-
<λία>, στ. 4 <ἄν>δρὶ,
στ. 6—8 ἐκ τῶ<ν> <ἰ>
δίω | κόπω<ν> <μνή>
μης | χάριν.

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023192

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ